

ЗНАЧЕННЯ АНАЛІЗУ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Н.Й. Радіонова, к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Однією з найважливіших функцій реалізації регулювання і прогнозування господарських процесів є стратегічний управлінський аналіз, головна мета якого полягає в постійному інформаційному забезпеченні контролю за раціональністю функціонування всієї господарської системи підприємства. Основними об'єктами аналізу є виконання планів виробництва і реалізації продукції, виявлення і мобілізації поточних внутрішньовиробничих резервів для зниження витрат на виробництво продукції, покращення фінансових результатів діяльності підприємства.

Загальна методика економічного аналізу містить три складових елемента:

- 1) способи обробки економічної інформації;
- 2) робочі етапи економічного аналізу;
- 3) послідовність проведення повного економічного аналізу або вибір елементів для аналізу локального.

Характерними особливостями методу економічного аналізу є [1]:

– використання системи показників, які всебічно характеризують господарську діяльність підприємства;

– вивчення фактичних відхилень значень цих показників та з'ясування причин відхилень;

– виявлення і вимірювання взаємозв'язку і взаємозумовленості між важливими показниками метою поліпшення роботи підприємства.

У сучасних ринкових умовах, практична значимість обліку і аналізу виробничих витрат в управлінні господарською діяльністю об'єктивно підвищується, оскільки обліково-аналітична інформація забезпечує систему управління необхідними даними і дозволяє своєчасно прийняти ефективні управлінські рішення.

Економічний аналіз спрямований на виявлення внутрішніх ресурсів і можливостей підприємства, на оцінку поточного стану бізнесу, виявлення стратегічних проблем, потенційних загроз. Необхідність проведення економічного аналізу визначається декількома факторами [2]:

– по-перше, він необхідний при розробці стратегії розвитку підприємства і для реалізації ефективного менеджменту, оскільки є важливим етапом управлінського циклу;

– по-друге, він необхідний для оцінки привабливості підприємства, з точки зору зовнішнього інвестора, визначення позиції підприємства в національних і інших рейтингах;

– по-третє, аналіз дозволяє виявити резерви і можливості підприємства, визначити напрями адаптації внутрішніх можливостей підприємства до змін умов зовнішнього середовища.

В основі економічного аналізу діяльності підприємства повинні бути закладені такі принципи [3]:

– системний підхід, відповідно до якого підприємство розглядається як складна система, що діє в середовищі впливу зовнішніх факторів і складається в свою чергу з ряду підсистем;

– принцип комплексного аналізу всіх складових підсистем та елементів підприємства;

– динамічний принцип оцінки і принцип порівняльного аналізу;

– принцип урахування специфіки підприємства (галузевої і регіональної).

Управлінський рівень розглядає внутрішні проблеми підприємства: розміри, вартість і ефективність використання ресурсів виробництва, розмір витрат, формування внутрішніх підрозділів, рівень виробництва продукції, її якість, конкурентоспроможність, ціну, сферу реалізації, тобто всі ті моменти, від яких залежать фінансові результати діяльності підприємства. Управлінський аналіз, як і управлінський облік, покликаний забезпечити керівництво підприємства інформацією, необхідною для дієвого управління і своєчасного контролю за діяльністю підприємства, він допомагає управлінському апарату у виконанні його функцій. Велика частина аналітичної інформації, пов'язана з аналізом витрат виробництва, являє собою проміжну інформацію, яка в кінцевому рахунку впливає на фінансовий результат діяльності підприємства.

Перелік посилань:

1. Гавриленко Ю. М. *Особливості управління витратами на підприємстві [Електронний ресурс]* / Ю. М. Гавриленко, А. А. Коваль. – Режим доступу : <http://knutd.com.ua/publications/pdf/TD/2012-4/12gymvnp.pdf>

2. Залевский В. А. *Управленческая учетно-аналитическая система производственных затрат для целей стратегического менеджмента: теория и методология* : дис... докт. экон. наук / Залевский Виктор Альбертович ; ОГТУ. – Орел, 2009. – 308 с.

3. Костецька Н. І. *Методичні аспекти формування стратегії зниження витрат підприємства* / Н. І. Костецька // *Економіка: проблеми теорії та практики* : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ДНУ. – 2010. – С. 443-450.